د پوهنې وزارت

د رسامۍ هنـــــــر

دویم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ . ش.

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی
دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې
هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی
د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو
د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي
پامیریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي
هم ایماق، هم پشه یان
دا هېواد به تل ځلیږي
لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به
لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مو دی رهبر
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

د پوهنې وزارت

د رسامۍ هنر

دویم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ . ش.

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: د رسامۍ هنر

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د هنر برخې د درسي کتابونو مؤلفین

اډیټ کوونکي: د پښتو ژبې د اډیټ دیپارتمنت غړي

ټولګی: دویم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکی: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکی: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپخونه: بهیر مطبعه

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره قانوني چلندکیږي.

د پوهنې د وزیر پیغام

اقرأ باسم ربک

د لوی او ښښونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې موږ ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنګه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمریز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د ګران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده‌کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدینو شوراګانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږګوني بنسټیز عناصر بلل کیږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنګه په ښوونځیو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونیزو تأسیساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هیله کوم، چې د هېواد بچیانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هیڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د یوه فعال او په دیني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زیار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې ګران زده‌کوونکي به سبا د یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او ګټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه ګټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځیرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپېڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم.

د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

لړلیک

سرلیک ..... مخ

۱- د زردآلو انځور ۱

۲- تور بانجان ۳

۳- گل دانۍ ۵

٤- د رنگونو پېژندنه ۷

٥- د ونې رسم ۹

٦- د غاټول د گل رسم ۱۱

۷- ختېن دخلک ۱۳

۸- د رنگو د شیندلو او پوکولو په واسطه د شکلونو رسمول ۱۵

۹- د غره رسمول ۱۷

۱۰- د رنگ په واسطه د شکل جوړول ۱۹

۱۱- د خاورینې کاسې رنگ ۲۱

۱۲- له ختو څخه د شکلونو جوړول ۲۳

۱۳- د کوټې رسم ۲۵

۱٤- د یوه الوتونکي رسم ۲۷

۱٥- د توپ رسمول ۲۹

۱٦- د مېز رسمول ۳۱

سرلیک ..... مخ

۱۷-د څوکۍ رسمول ۳۳

۱۸- ډیزاین ۳۵

۱۹-له کاغذ څخه گل جوړول ۳۷

۲۰-له کاغذ څخه د بادي څرخ جوړول ۳۹

۲۱- د گوگړو له پلتو څخه د شکلونو جوړول ٤۱

۲۲-د چرگې رسمول ٤۳

۲۳- له کاغذ څخه د چرگې جوړول ٤۵

۲٤- د چاینک او پیالې رسمول ٤۷

۲۵-د گیلاس رسمول ٤۹

۲٦-د منگي رسمول ۵۱

۲۷- ټاپه کاري کول ۵۳

۲۸-د شکلونو رسمول ۵۵

د ښوونکي لارښود برخه: ۵۷-۵۹

د زردالو انځور

موخه: د زردالو له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- په لاندې انځور کې کومه میوه وینئ؟

فعالیتونه

د زردالو شکل ته په ځیر وګورئ، وروسته د هغه د رسمولو پړاوونو ته پاملرنه وکړئ، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګ کړئ.

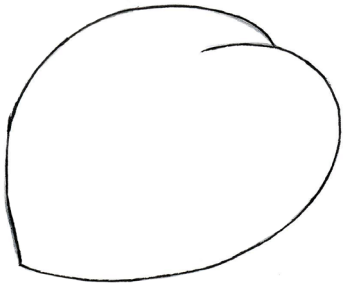

۱

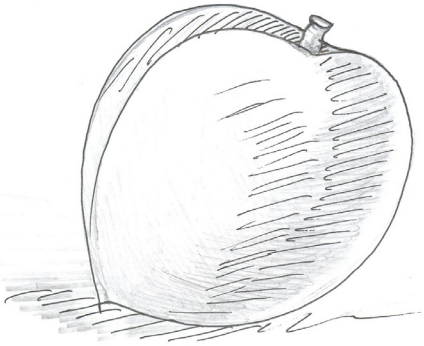

۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې زردآلو رسم او رنګ کړئ.

د تور بانجان رسم

موخه: د تور بانجان له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنې

- لاندې انځور ته وګورئ او ووایئ چې څه نوم لري؟
- ستاسو په آند تور بانجان پر کومو رنګونو رنګیږي؟

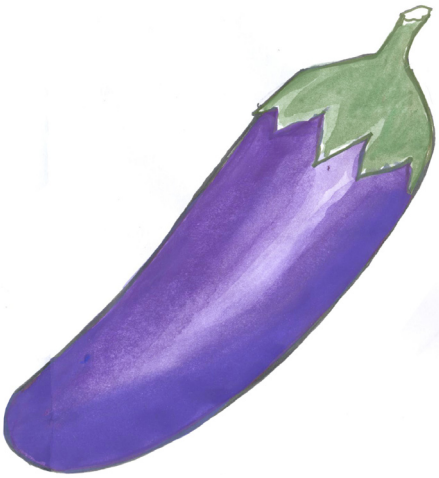

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې د تور بانجان د رسمولو پړاوونو ته پاملرنه وکړي او هغه دې رنګ کړي.

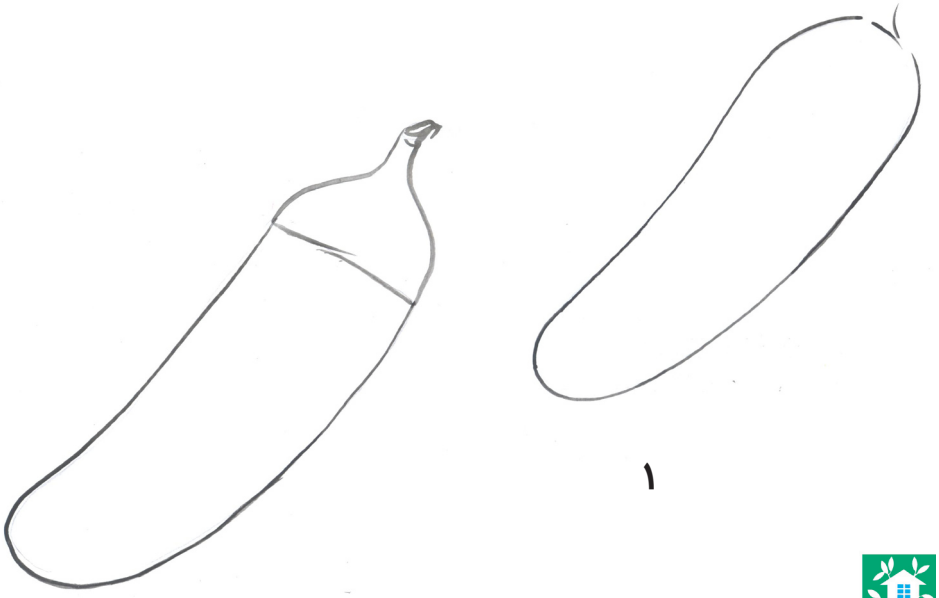

کورنۍ دنده

تور بانجان په خپلو کتابچو کې په پنسل رسم او بیایې رنګ کړئ.

گل دانۍ

موخه: دگلدان له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- څو ډوله گلدانونه مو لیدلي دي؟

۳

فعالیتونه

د گلدان د رسمولو پړاوونه په پام کې ونیسئ، هغه رسم او رنګ کړئ.

۱

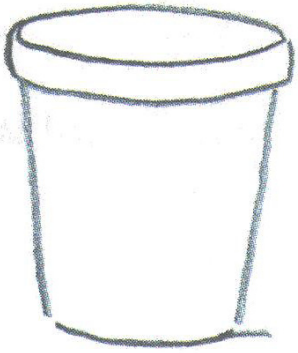

۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې گلدان رسم او بیایې په خپله خوښه رنګ کړئ.

د رنګونو پېژندنه

موخه: له بېلابېلو رنګونو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- تاسو څو ډوله رنګونه پېژنئ؟

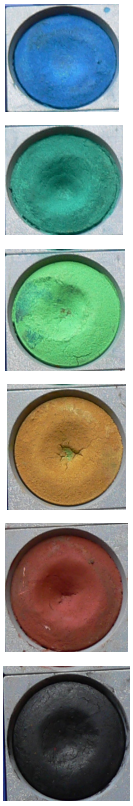

فعالیتونه

زده کوونکي دې د درې ډوله (سره، ژیړ، آسماني) رنګونو په باب له یو بل سره خبرې وکړي، بیا دې آسماني او ژیړ، سور او ژیړ او آسماني او سور رنګونه سره یوځای او ګډ کړي.

آسماني

ژیړ

شین

سور

ژیړ

نارنجي

آسماني

سور

بنفش

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپله خوښه له پورتنیو انځورونو څخه یو انځور رسم او رنګ کړي.

د ونې رسم

موخه: د ونې له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- په لاندې شکل کې د څه شي رسم وینئ؟

۳

فعالیتونه

د ونې د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګ کړئ.

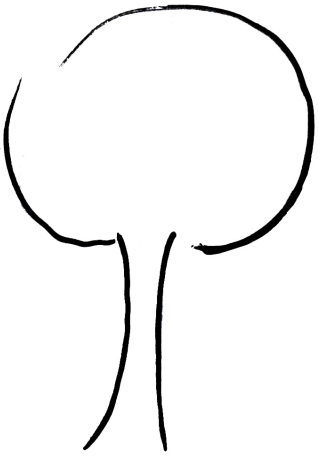

۱

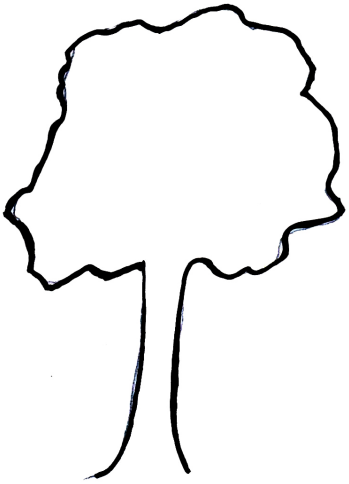

۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې ونه رسم کړئ، بیایې د خپلې خوښې په رنګونو رنګ کړئ.

د غاټول د ګل رسم

موخه: د غاټول ګل له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- ستاسو په آند غاټول ګل کوم رنګ لري؟

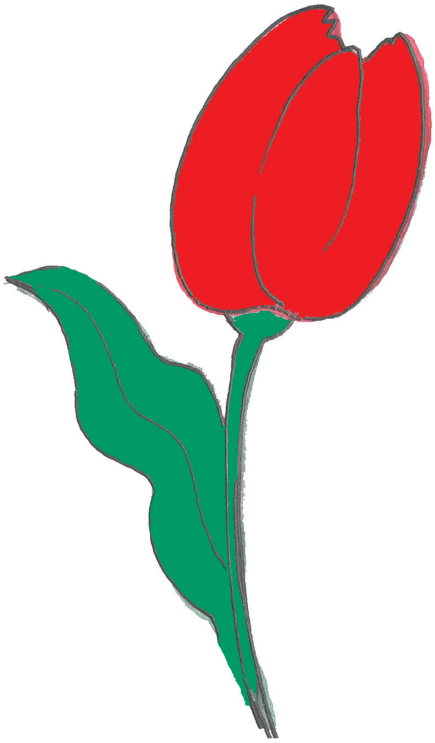

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې د غاټول گل د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، خپل رسم له لومړي پړاو څخه پیل کړي، له هغه وروسته چې د پنسل په واسطه رسم بشپړ شو، بیا دې هغه رنگ کړي.

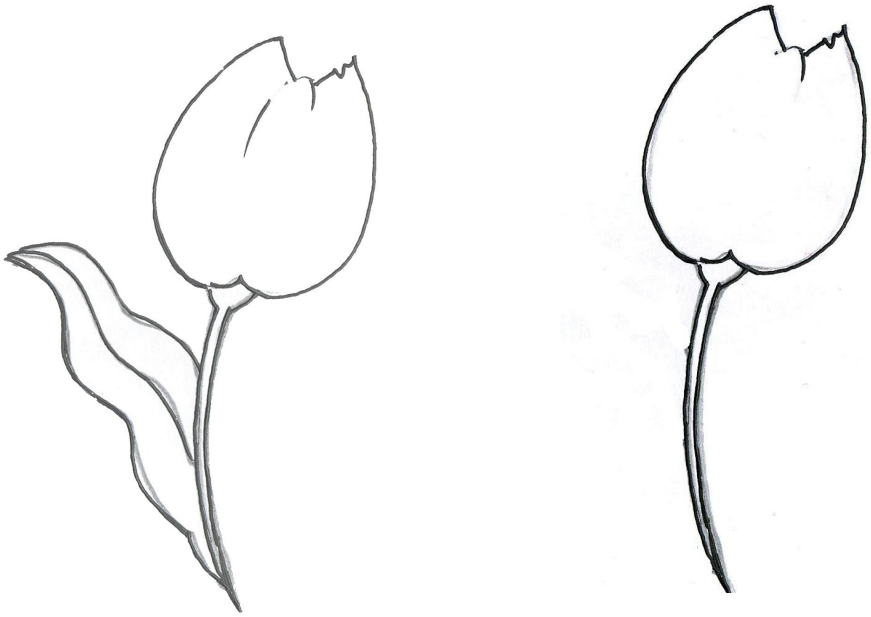

۱ ۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کتاب له مخې غاټول گل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگ کړي.

ختین دخلک

موخه: د ختین دخلک له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- آیا تاسو ویلی شئ چې له لاندیني دخلک څخه څه ګټه اخیستل کېږي؟

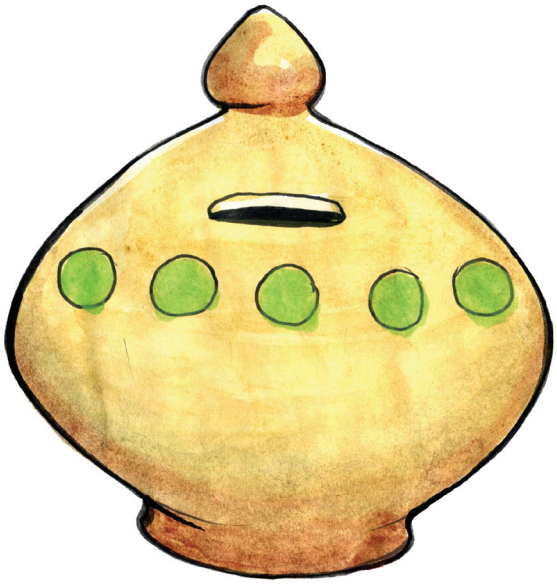

۳

فعالیتونه

د ختین «دخلک» د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې، هغه په خپلو کتابچو کې په پنسل رسم او بیایې رنګ کړئ.

۱

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې له خپلې خوښې سره سم ختین دخلک رسم، بیا دې رنګ کړي او ټولګي ته دې راوړي.

د رنګ د شیندلو او پو کولو په واسطه د شکلونو رسمول

موخه:زده کوونکي به د رنګ د پو کولو په واسطه د شکلونو له جوړولو سره آشنا شي.

پوښتنه

- آیا تاسو داسې شکل لیدلی دی، چې د رنګ د پُو کولو په واسطه جوړ شوی وي؟

۲

فعالیتونه

زده کوونکي دې د سپین کاغذ پرمخ رنګ واچوي، هغه دې د قلم د نیچې(دروې) په واسطه پوکړي، چې له هغه څخه ونې ته ورته شکل جوړ شي.

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د خپلو کتابچو پرمخ رنګ واچوي، وروسته دې د قلم د نیچې په واسطه پوکړي، ترڅو یو شکل رامنځ ته شي.

د غره رسمول

موخه: د غره له رسمولو او رنګ کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

۲

فعالیتونه

زده کوونکي دې د غره انځور د کتاب له مخې په خپلو کتابچو کې په پنسل رسم، وروسته دې هغه رنګ کړي.

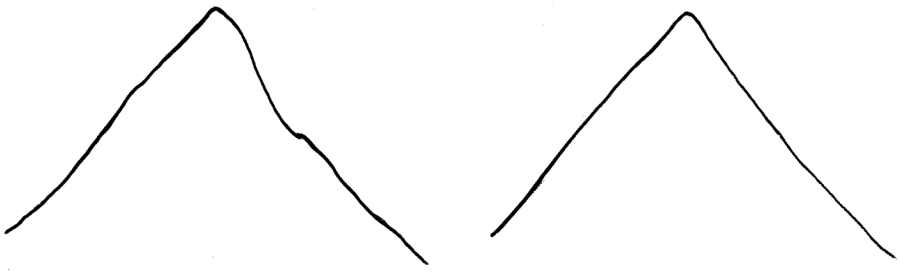

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې غر رسم او رنګ کړي.

د رنګ په واسطه د شکل جوړول

موخه: له هغو تصویرونو سره د زده کوونکو آشنايي چې د رنګولو او کاغذ دقات کولو په واسطه جوړيږي.

پوښتنه

- ستاسو په نظر لاندې شکل له څه شي سره ورته والی لري؟

فعالیتونه

زده کوونکي دې د (۱-۲) شکلونو په شان پتنګ په نیمه بڼه رسم او رنګ کړي، وروسته دې کاغذ له منځ څخه قات کړي، ترڅو چې د پتنګ بله نیمه تنه د کاغذ پرمخ جوړه شي.

۲

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې له پورتنۍ نمونې سره سم د پتنګ شکل په خپلو کتابچو کې تمرین کړي.

د خاورینې کاسې رنګ

موخه: د خاورینې کاسې له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- په لاندې شکل کې څه شی وینئ؟

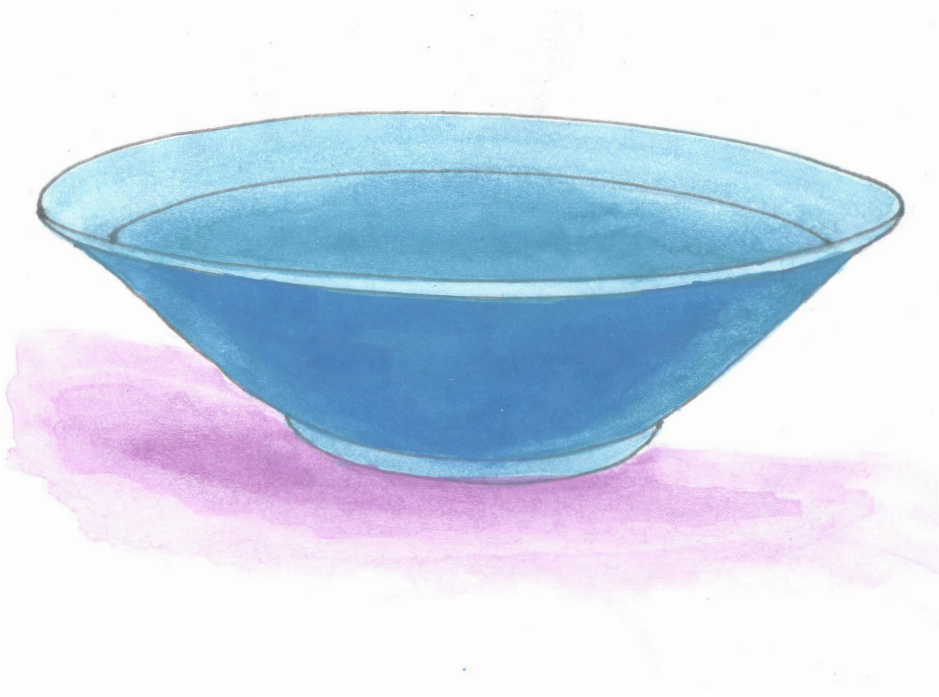

فعالیتونه

زده کوونکي دې له (۱-۲) نمونو سره سم خاورینه کاسه په پنسل رسم او له بشپړیدو وروسته دې رنګ کړي.

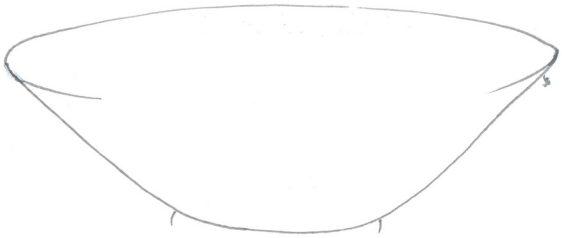

۱

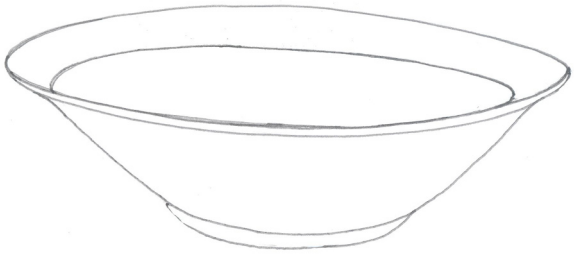

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کتاب له مخې د خاورینې کاسې شکل په پنسل رسم او له بشپړیدو وروسته دې هغه رنګ کړي.

له ختو څخه د شکلونو جوړول

موخه:له ختو څخه د ماشومانو لپاره د سیمه ییزو لوبو د شیانو په جوړولو پوهېدل.

پوښتنه

-آیا تاسې کله له ختو کوم شکل جوړ کړی دی؟

فعالیتونه

د زده کوونکو هره ډله دې یو شکل غوره کړي، د هغې د جوړښت پړاوونو ته په ژورې پاملرنې سره دې یوه کاسه له ختو جوړه کړي.

۱

۲

۳

کورنۍ دنده

په خپله خوښه یو شی له ختو جوړ او ټولګي ته یې راوړئ.

د کوټې رسم

موخه: د کوټې له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- آیا تراوسه مو کومه کوټه رسم او رنګ کړې ده؟

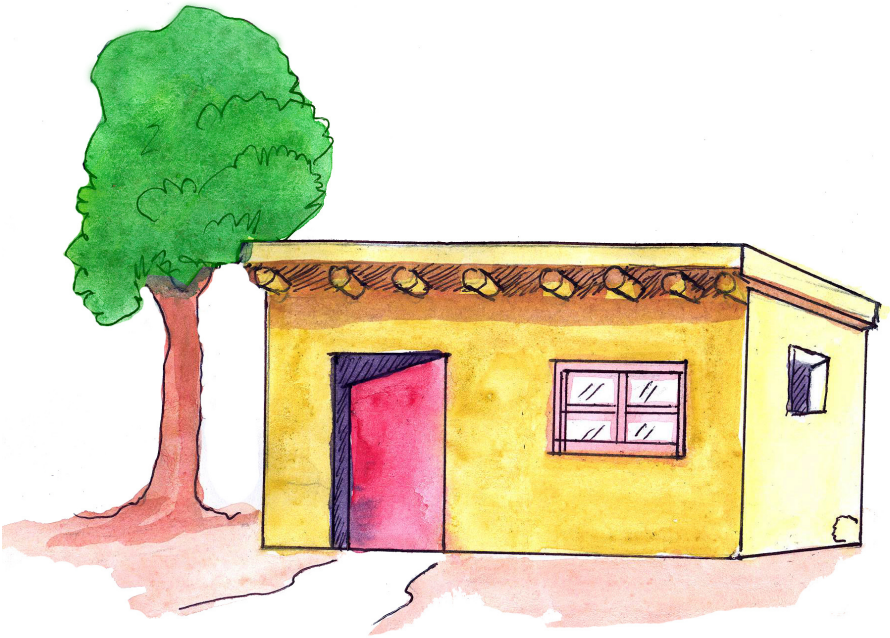

فعالیتونه

زده کوونکي دې د (۱-۲) نمونو په شان کوټې رسم او له بشپړیدو وروسته دې رنګ کړي.

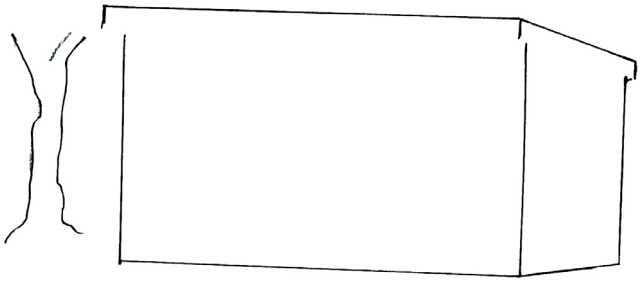

۱

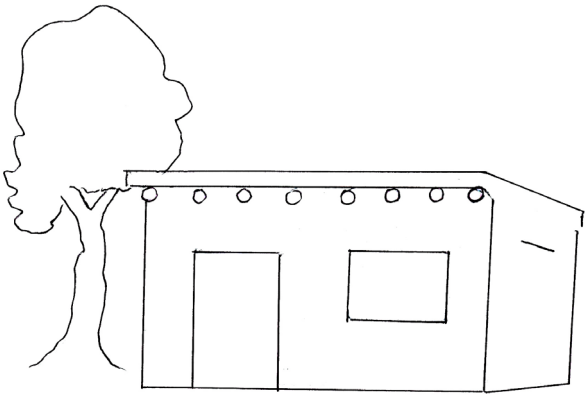

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې یوه کوټه رسم او بیا دې هغه رنګ کړي.

د یوه الوتونکي رسمول

موخه: د یوه الوتونکي له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو آشنايي.

پوښتنه

- تاسې کله لاندې انځور رسم کړی دی؟

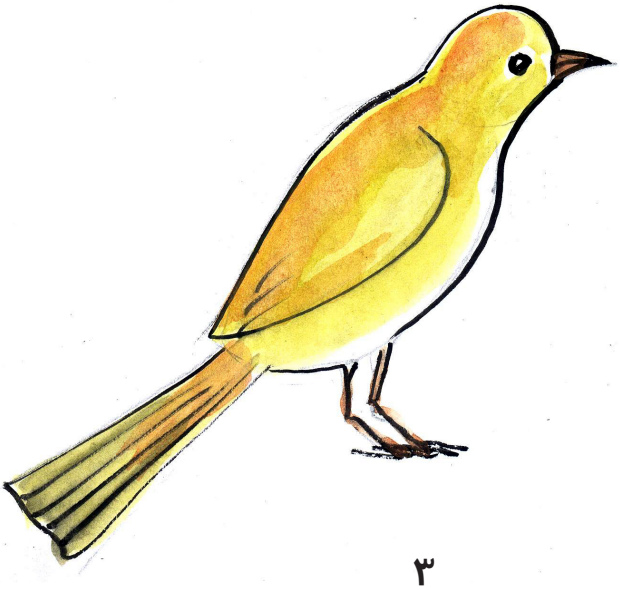

۳

فعالیتونه

د یوه الوتونکي د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګ کړئ.

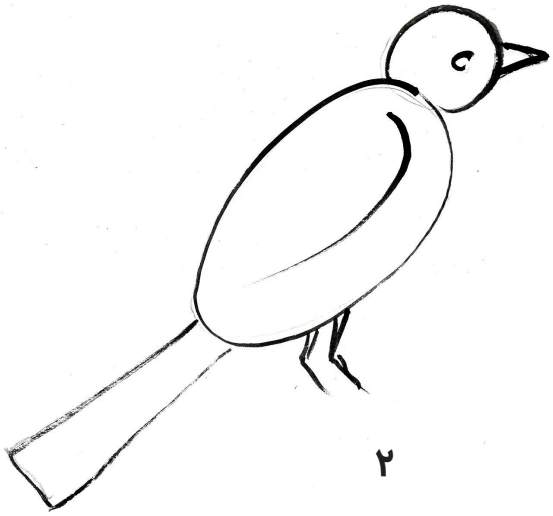

۲

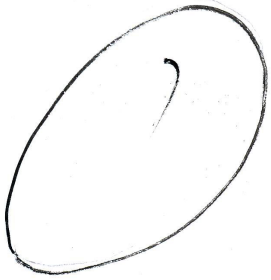

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د الوتونکي انځور په کتاب کې ښه وګوري، وروسته دې هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګ کړي.

د توپ رسمول

موخه: د توپ له رسمولو او رنګولو سره د زده کوونکو آشنايي.

پوښتنه

- په لاندې شکل کې څه وينئ؟

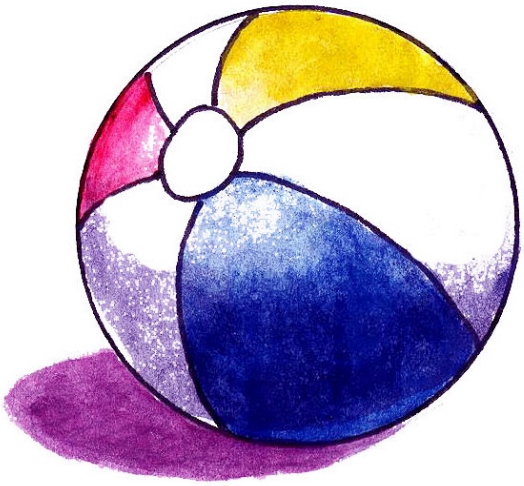

۳

فعالیتونه

د توپ د رسمولو پړاوونو ته په ژورې پاملرنې سره، هغه په کتابچو کې په پنسل رسم او رنګ کړئ.

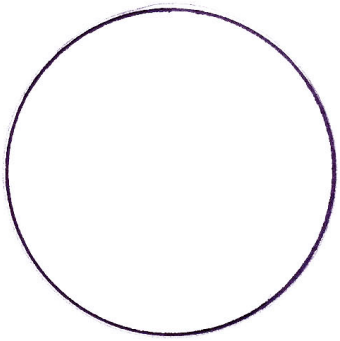

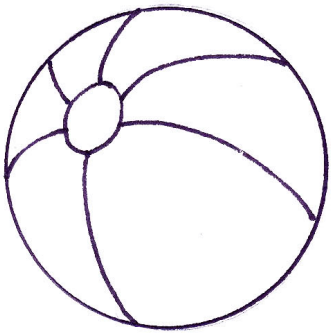

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې توپ د کتاب له مخې په خپلو کتابچو کې رسم او بیا دې یې رنګ کړي.

د میز رسمول

موخه: د میز له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- ستاسو په نظر لاندې انځور د څه شي دی؟

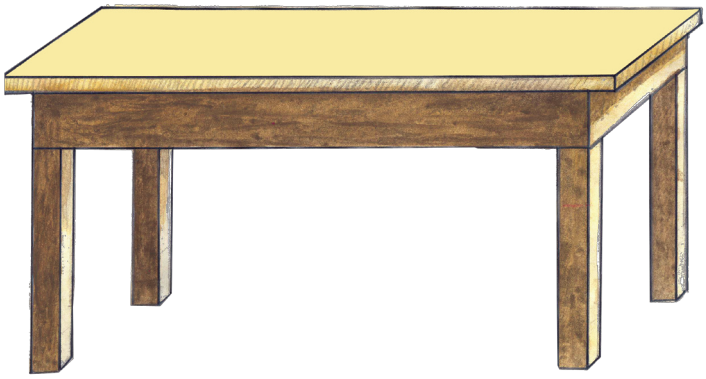

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې د مېز د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره مېز رسم کړي، بیا دې هغه رنګ کړي.

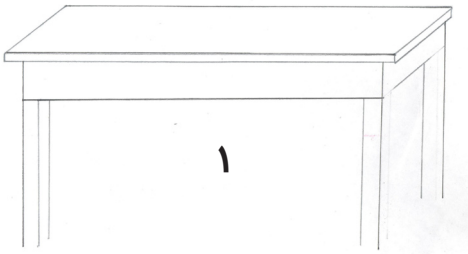

۱

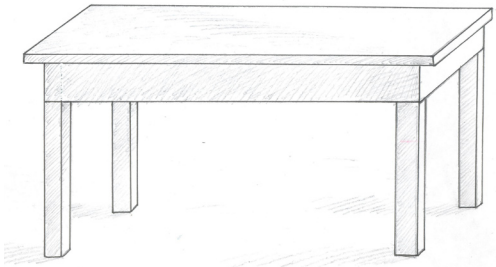

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې له خپلې خوښې سره سم مېز په خپلو کتابچو کې رسم او بیا دې رنګ کړي.

د څوکۍ رسمول

موخه: د څوکۍ له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- تاسې کله څوکۍ رسم او رنګ کړې ده؟

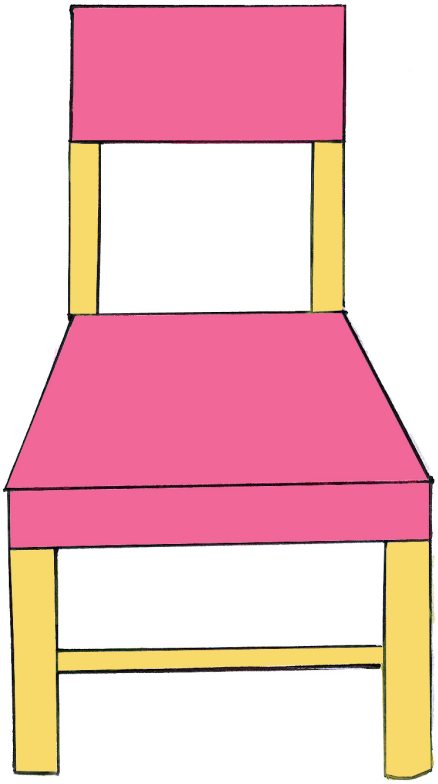

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې (۱-۲) شکلونو ته پاملرنه وکړي، بیا دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنګ کړي.

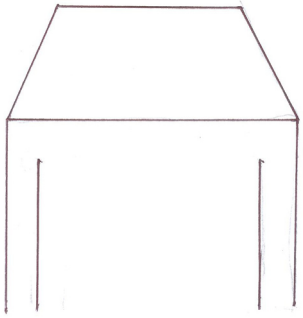

۱

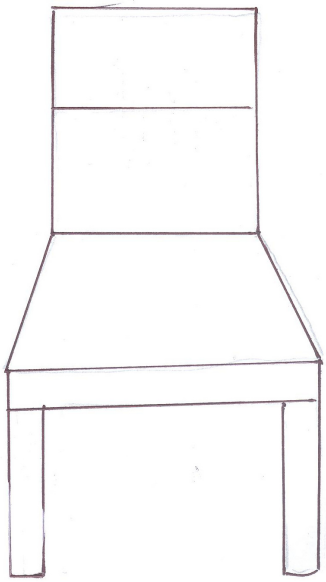

۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې څوکۍ رسم او بیا یې رنګ کړئ.

ډیزاین

موخه: د رنګونو او خطونو په واسطه له ډیزاین سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنې

- د لاندې شکل په اړوند څه ویلی شئ؟
- له لاندې شکل څخه د څه لپاره ګټه اخیستل کېږي؟

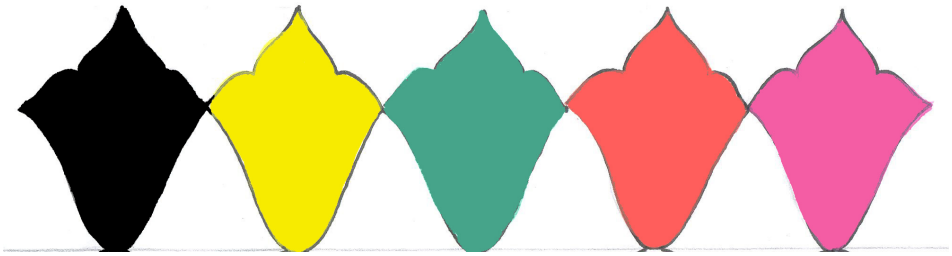

۲

فعالیتونه

ډیزاین په ځېر وګورئ، رنګونو او خطونو ته یې پاملرنه وکړئ، دا ډول شکلونه د رسامي په هنر کې د ډیزاین په نوم یادیږي.

تاسې په خپلو کتابچو کې له لاندې شکل سره سم یو شکل رسم کړئ.

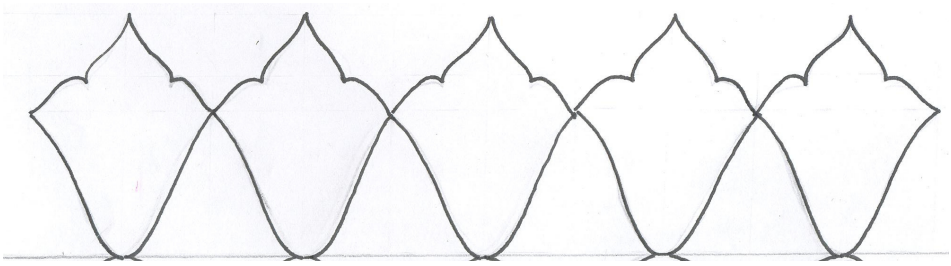

۱

کورنۍ دنده

پورتنی شکل په کتابچو کې رسم او بیا یې رنګ کړئ.

له کاغذ څخه د گل جوړول

موخه: په رنگ کاغذ کې د گل له رسمولو او قیچی (بیاتي) کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

-آیا کله مو له رنگ کاغذ څخه گل جوړ کړی دی؟

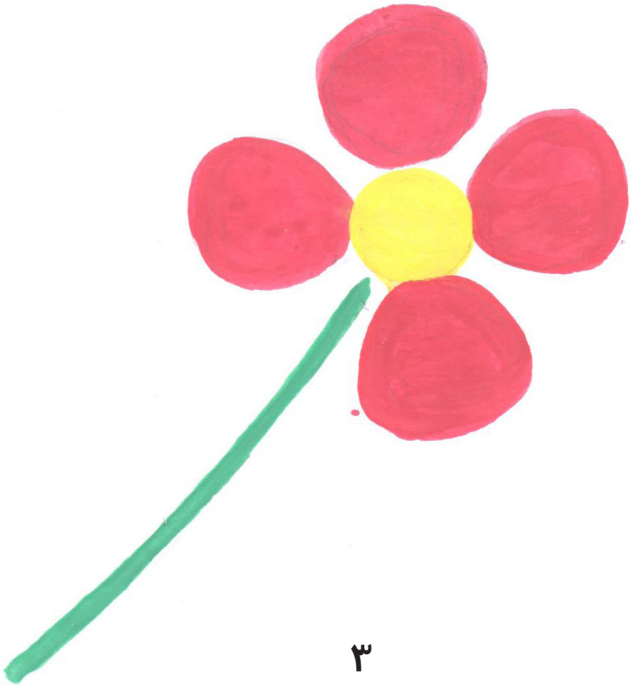

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې له لاندې شکل سره سم په سپین یا رنګ کاغذ کې ګل رسم، بیا دې هغه د بیاتي په واسطه قیچي(پرې) کړي، وروسته دې هغه د سپین کاغذ پرمخ سریښ کړي.

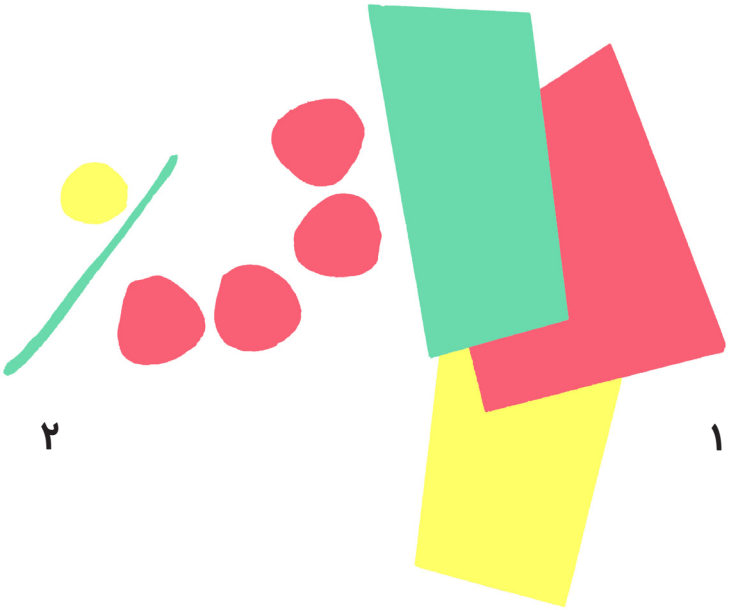

۱ ۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې ګل رسم، وروسته دې هغه قیچي (پرې) او د سپین کاغذ پرمخ دې سریښ کړي.

له کاغذ څخه د بادي څرخ جوړول

موخه:له لرګي او کاغذ څخه د پرپرک له جوړولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- ستاسو په آند پرپرک (څرخه) له څه شي څخه جوړیږي؟

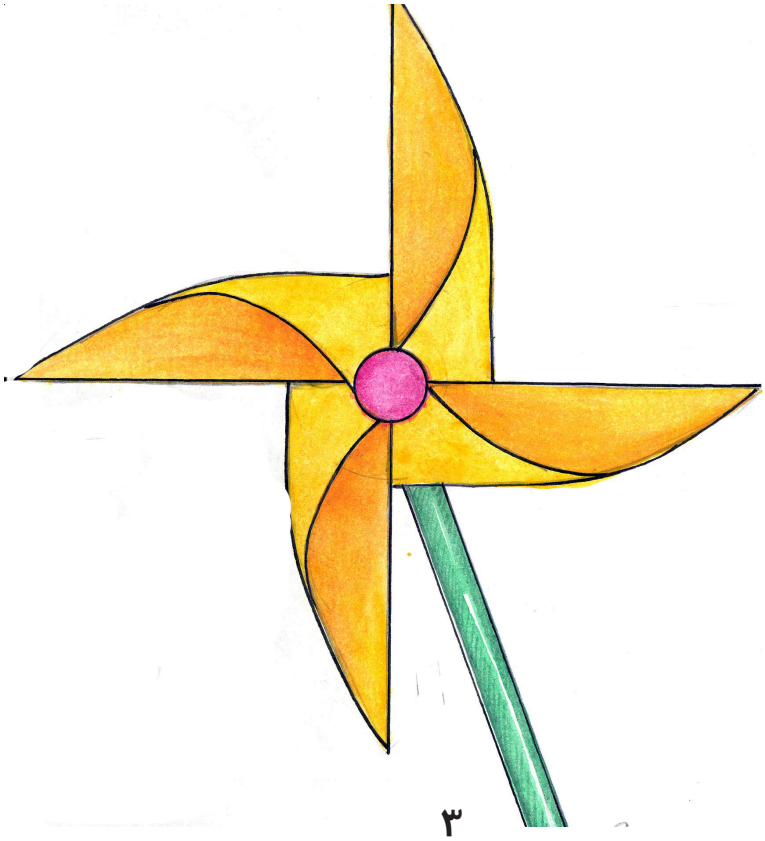

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې د پرپرک جوړولو پړاوونو ته په پاملرنې سره له کاغذ څخه د (۱-۲) شکل سره سم پرپرک جوړکړي، د پرپرک د حرکت په واسطه کولی شئ د باد د حرکت لوری هم معلوم کړئ.

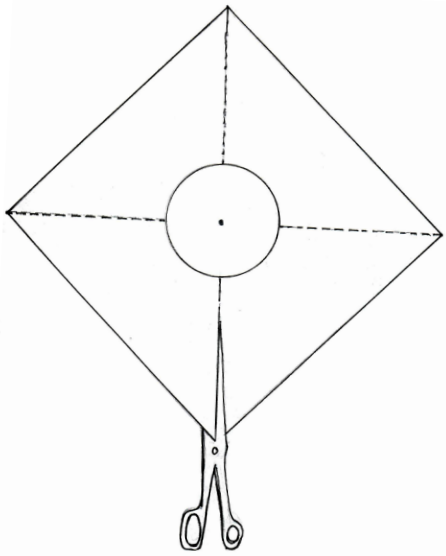

۱

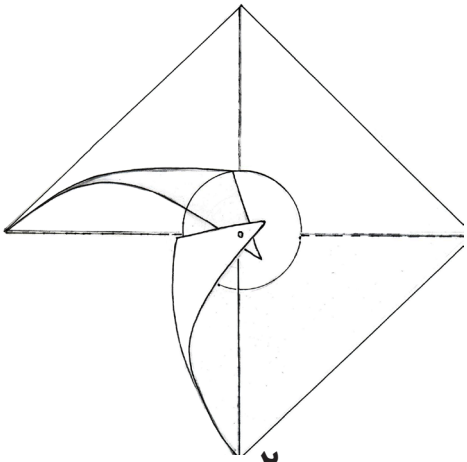

۲

کورنۍ دنده

له کاغذ څخه د پرپرک جوړول تمرین او خپل ښوونکي ته یې وښیئ.

د ګوګړو له پلتو څخه د شکلونو جوړول

موخه: د ګوګړو له پلتو څخه د بېلابېلو شکلونو له جوړولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- تراوسه مو د ګوګړو له پلتو څخه کوم شکل جوړ کړی دی؟

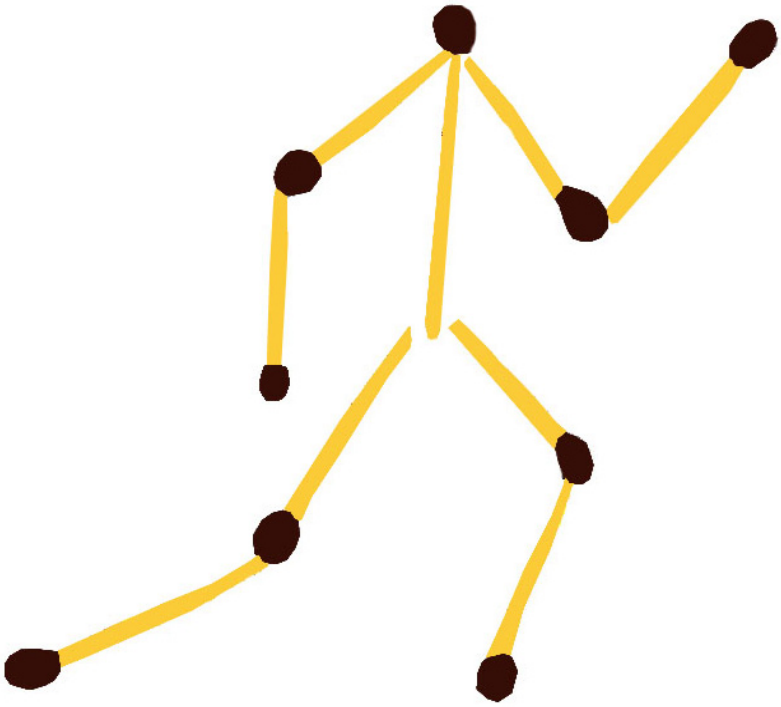

فعالیتونه

زده کوونکي دې پر ډلو وویشل شي، هره ډله دې له گوگړو څخه یوه اندازه پلتې واخلي، په خپل منځ کې له مشورې وروسته دې له خپلې خوښې سره سم یو شکل جوړ کړي.

۱

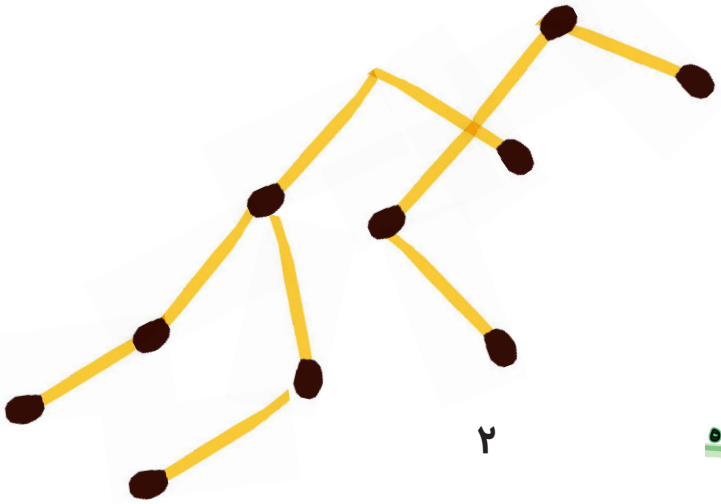

۲

کورنۍ دنده

د یوه شکل څو حرکتونه د گوگړو له پلتو جوړ او د هغه له مخې یې په خپلو کتابچو کې په پنسل رسم کړئ.

د چرګې رسمول

موخه: د یوې چرګې له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- تاسو کله چرګه رسم کړې ده؟

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې د چرګې د رسمولو پړاوونو ته پاملرنه وکړي، هغه دې له لومړي پړاو پیل او له بشپړیدو وروسته دې رنګ کړي.

۱

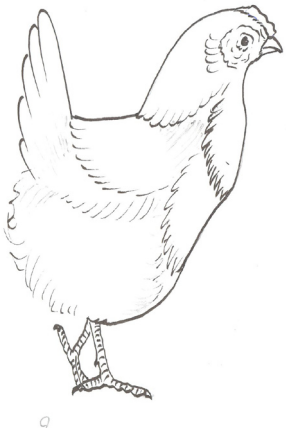

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې یوه چرګه رسم او بیا دې هغه رنګ کړي.

له کاغذ څخه د چرګې جوړول

موخه: له کاغذ څخه د چرګې له جوړولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- ستاسو په آند لاندې شکل له کومو توکو څخه جوړیږي؟

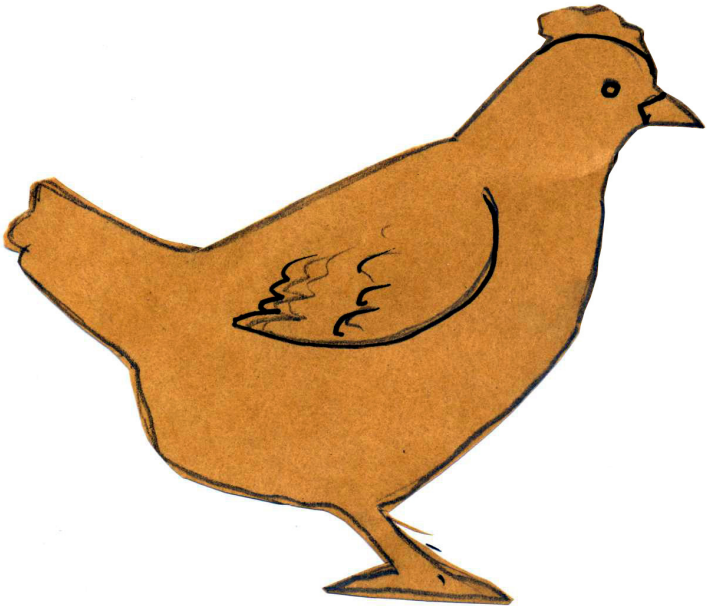

۲

فعالیتونه

زده کوونکي دې (۱) شکل ته پاملرنه وکړي، هغه دې د کاغذ پرمخ رسم کړي، وروسته دې هغه د بیاتي په واسطه غوڅ، بیا دې رنګ او شکل دې په کتابچو کې سریښ کړي.

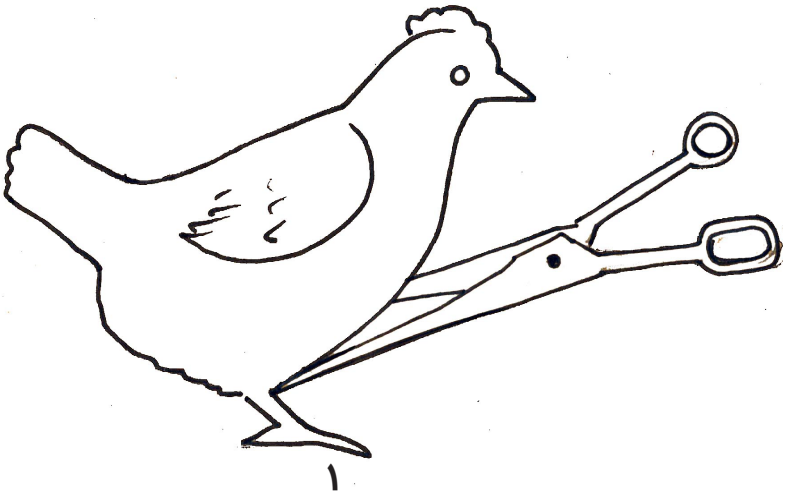

۱

کورنۍ دنده

په خپله خوښه یو شکل غوره کړئ، بیا هغه رسم او رنګ کړئ، وروسته یې په کتابچو کې ونښلوئ.

د چاینکې او پیالې رسمول

موخه: د چاینکې او پیالې له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

-آیا تراوسه مو له لوښو څخه کوم شکل رسم او رنګ کړی دی؟

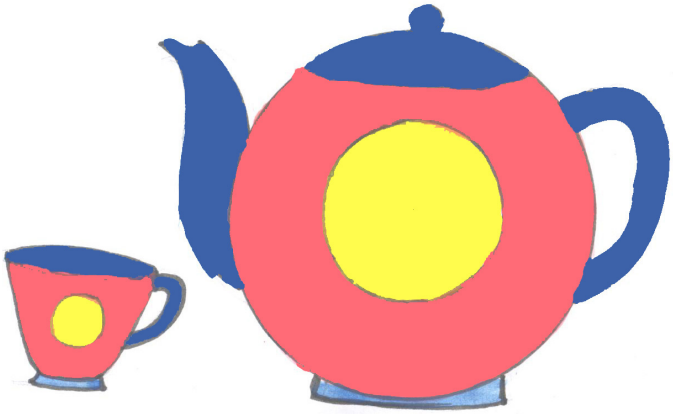

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې (۱-۲) شکل د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، چاینکه او پیاله رسم او له بشپړیدو وروسته دې رنګ کړي.

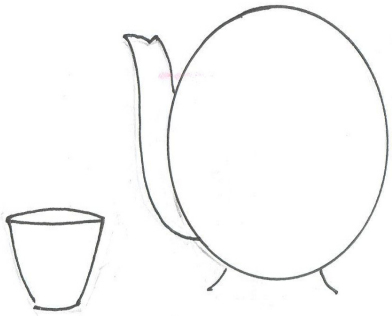

۱

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې چاینکه او پیاله لومړی رسم، بیا دې رنګ کړي.

د ګیلاس رسمول

موخه: د ګیلاس د رسمولو له طریقې او رنګ کولو سره د زده کوونکو آشنایي.

پوښتنه

-کله مو ګیلاس رسم او رنګ کړی دی؟

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې (۱-۲) شکل د رسمولو پړاوونه په پام کې ونیسي، بیا دې گیلاس رسم او له بشپړیدو وروسته دې رنګ کړي.

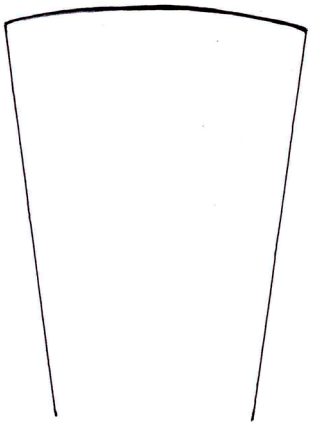

۱

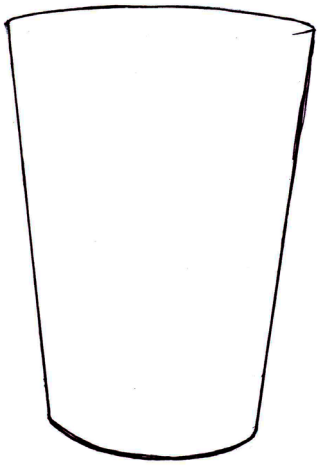

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې گیلاس رسم او رنګ کړي.

د منگي رسمول

موخه: د منگي له رسمولو او رنگولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- ستاسو په نظر منگی پرکومو رنگونو رنگولای شئ؟

۳

فعالیتونه

زده کوونکي دې (۱-۲) شکل ته پاملرنه وکړي، هغه دې په کتابچو کې رسم او بیا دې رنګ کړي.

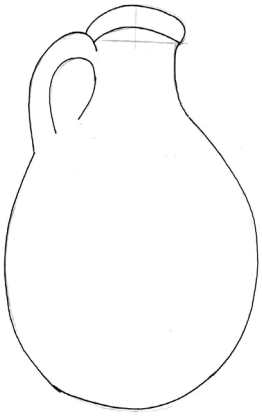

۱

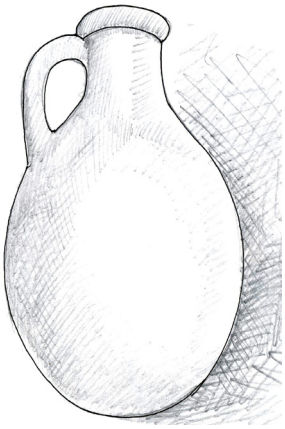

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې منګی، پړاوو پر پړاو رسم او رنګ، وروسته دې هغه قیچي او د رسم په کتابچو کې سریښ کړي..

ټاپه کاري کول

موخه:د ټاپه کولو له طریقې څخه په ګټې اخیستنې سره د شکلونو له جوړولو سره د زده کوونکو آشنایي.

پوښتنه

- په لاندې شکلونو کې څه وینئ؟

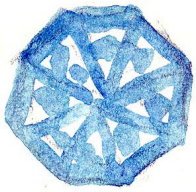

۱

فعالیتونه

زده کوونکي دې یوه بنډۍ په منځ کې پرې کړي، هغه دې پر رنګ ککړه کړي، وروسته دې د کاغذ پرمخ ټاپه کړي.

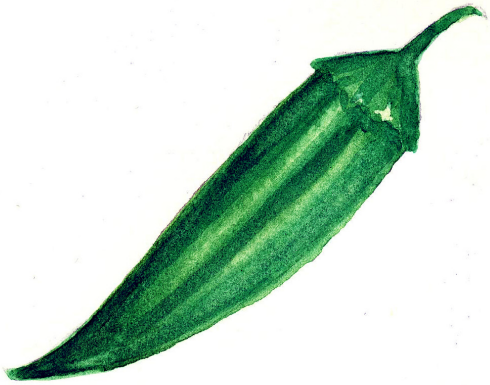

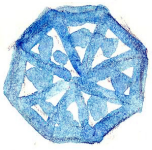

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې له بنډۍ یا کومې بلې ترکارۍ څخه ټاپه جوړه او په خپلو کتابچو کې دې پرې ټاپه کړي.

د شکلونو رسمول

موخه: د پوکنۍ پرمخ د شکلونو له رسمولو او ښکلې کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنه

- تراوسه مو د پوکنۍ پرمخ کوم شکل رسم کړی دی؟

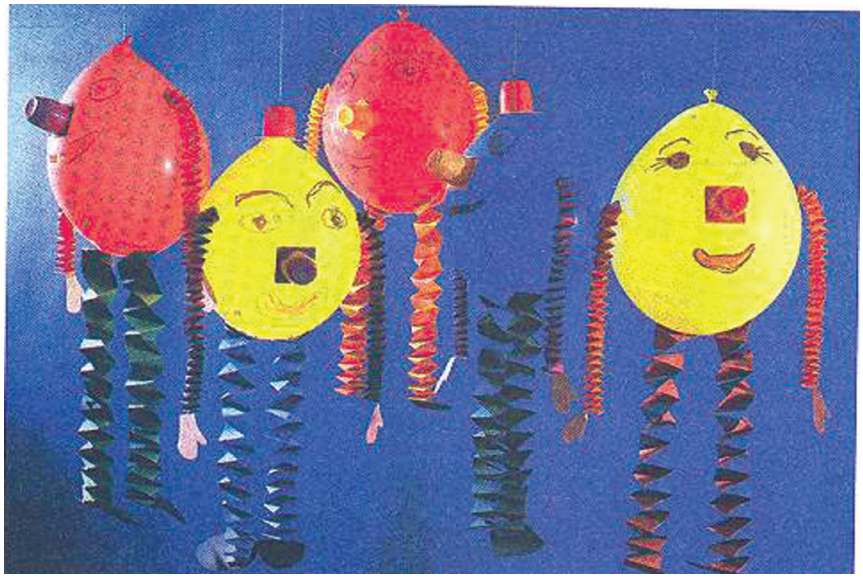

۱

فعالیتونه

زده کوونکي دې د امکان په صورت کې څو پوکنۍ ټولګي ته راوړي، هغه دې له (۱ - ۲) شکل سره سم پو کړي او د رنګه کاغذ په واسط دې هغې ته ښکلا ورکړي او بیا دې د شکل له مخې په خپلو کتابچو کې رسم کړي.

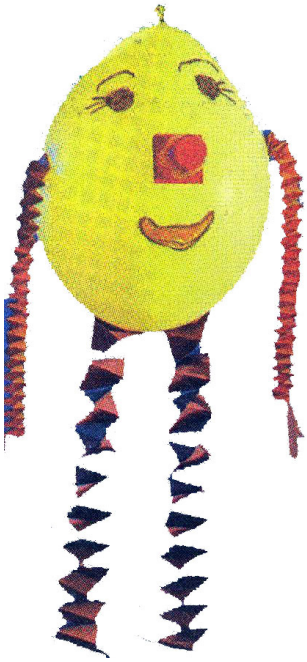

۲

د امکان په صورت کې یوه پوکنۍ له هوا ډکه کړئ، بیا د رنګه قلم او رنګه کاغذ په واسطه هغې ته ښکلا ورکړئ، یا هغه د کتاب د فعالیت له مخې رنګ کړئ.

دویمه برخه

د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

لومړی لوست

(۱) مخ

لومړی درسي ساعت (د تدریس وخت یو درسي ساعت)

د لوست سرلیک	د زردالو رسمول	
عمومي موخې	د زردالو له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتیا.	
د زده کړې موخې (پوهنیزې، مهارتي او ذهنیتي) موخې	له زده کوونکو هیله کېږي چې د هر لوست په پای کې لاندې موخوته ورسیږي • زده کوونکي به د رسمولو له طریقې سره بلدتیا پیدا کړي. • یو شکل به رسم کړای شي. • له رسمولو سره به مینه پیدا کړي.	
د تدریس لارې	ډله ییز او ځانګړي فعالیتونه، پوښتنې او ځوابونه، عملي کار او تمرین.	
د تدریس اړین توکي	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، د کړکي قلم، تباشیر، مشواڼۍ او خط کش.	
د ارزونو لارې	په عملي توګه مشاهده کول.	
لومړني یا مقدماتي فعالیتونه	د سلام په ورکولو لنډه احوال پوښتنه، د حاضرۍ اخیستل، د ټولګي تنظیم، د کورنۍ دندې کتنه، د تېر کال له مضمون سره د نوی کال د مضمون تړاو او د نوي کال مبارکي.	۵ دقیقې
	د انګیزې رامنځ ته کول **پوښتنه:** - د زردالو د رسمولو په اړوند څه ویلی شئ؟	۵ دقیقې

د ښوونکي فعالیتونه	د زده کوونکو فعالیتونه	وخت
زردالو پرتخته رسم کړئ د هغه د رسمولو د پړاوونو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. -د پنسل په واسطه د رسمولو وروستي پړاو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. - د زده کوونکو ټول کارونه وڅارئ. - د دوی کارونه وارزوئ، د دوی د هڅونې لپاره یې رسمونه پرتخته ځوړند کړئ.	- زده کوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژوره پاملرنه کوي، هڅه کوي چې هغه عملي کړي. -زده کوونکي د تختې له مخې رسمونه وباسي. - په سم ډول د ښوونکي په مرسته رسمونه بشپړ او په کتابچو کې یې رسموي. -خپل نظافت ته د رسمولو پر وخت پاملرنه کوي، خپل کالي او لاسونه له ککړتیا ساتي.	۳۵ دقیقه

ارزونه: د خپل ډاډ ترلاسه کولو لپاره چې زده کوونکي په لوست پوهیدلي دي او که نه، د څو پوښتنو په کولو هغوی ارزوي.

کورنۍ دنده: د درسي کتاب له مخې د زردالو انځور وکاږي، بیا یې ټولګي ته راوړئ.

اضافي معلومات

ماشومان په ابتدایي دوره کې له لومړي ټولګي څخه تر دریم پورې له خپل عمر سره سم مینه وال دي چې د رسمولو، رنګولو له لارې له ساده سیمه ییزو موادو، لکه: ختې، لرګي او بېلابېلو کاغذونو څخه هغه شیان چې په ذهن کې یې لري جوړ کړي. د دې دورې زده کوونکي له ۱۵- څخه تر ۳۰ دقیقو پورې یو هنري کار په ډېره مینه تر سره کوي، خو له دې زیات یې مینه کمېږي، په دې صورت کې د هنري کار د اجرا کولو دوام څه ګټه نه لري، بلکې ځینې وختونه زیان هم لري.د (۷- ۹) کالو پورې ماشومان ډېر وخت له ځان سره مصروف وي، په دې معنا چې هر څه له خپلې خوښې او علاقې سره غواړي، هغه کار چې دوی ته په ګوته کېږي. که چېرته د ماشوم په کورنۍ او چاپېریال پورې اړه ولري، په دې صورت کې ماشوم هغه کار په پوره مینه ترسره کوي او په چټکۍ سره زده کړه ترسره کېږي. په دې عمر کې زده کوونکي په بې صبرۍ سره غواړي چې د خپل کار پایله وګوري. له دې امله باید داسې فعالیت ورته غوره شي، چې په لږ وخت کې ترسره شي. هغه ماشوم چې د (۹- ۱۱) کالو ترمنځ عمر لري، له بېلابېلو رنګونو سره ډېره مینه لري، هغوی پرېږدئ چې له خپلې خوښې سره سم رسمونه رنګ کړي.

دویم لوست

(۱-۲) مخ

دویم درسي ساعت **(د تدریس وخت یو درسي ساعت)**

د لوست سرلیک	**د زردالو رنګول**	
عمومي موخې	د زردالو له رنګه کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.	
د زده کړې موخې (پوهنیزې، مهارتي او ذهنیتي) موخې	له زده کوونکو هیله کېږي چې د هر لوست په پای کې لاندې موخوته ورسیږي • زده کوونکي به له رسمولو او رنګولو سره بلدشي. • یو شکل به رسم او رنګه کړای شي. • له رسامی او رنګولو سره به مینه پیدا کړي.	
د تدریس لارې	ډله ییز او ځانګړي فعالیتونه، پوښتنې او ځوابونه، عملي کار او تمرین.	
د تدریس اړین توکي	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، د کړکي قلم، تباشیر، مشواني او خط کش.	
د ارزونو لارې	په عملي توګه مشاهده کول.	
لومړني یا مقدماتي فعالیتونه	د سلام، لنډه احوال پوښتنه، حاضرۍ اخیستل، د ټولګي تنظیم، د کورنۍ دندې کتنه د تېر لوست یادونه او له نوي لوست سره د هغې اړیکه.	۵ دقیقې
	د انګیزې رامنځ ته کول **پوښتنه:** - کله مو زردالو رسم او رنګه کړې ده؟	۵ دقیقې

د ښوونکي فعالیتونه	**وخت**
- د ټولګي پر تختې زردالو رسم او د هغې د رنګه کولو د پړاوو په اړوند زده کوونکو ته معلومات ورکړئ. - د رسمولو د وروستي پړاو او د هغه د رنګونو په باب معلومات ورکړئ. - د زده کوونکو ټول کارونه وڅارئ. - د زده کوونکو د تشویق او هڅونې لپاره د هغوی رسمونه پر تخته ونښلوئ.	۳۵ دقیقه
ارزونه: د خپل ډاډ ترلاسه کولو لپاره چې زده کوونکي په لوست پوهیدلي دي او که نه، د څو پوښتنو په کولو هغوی وارزوي.	
کورنۍ دنده: د زردالو انځور وکاږئ له رنګولو وروسته یې ټولګي ته راوړئ.	